

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 20Co/166/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113236949  
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113236949.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: N. F., nar. XX.XX.XXXX, U. XX, Q., zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: EX CREDIT a.s., IČO: 36572586, Šusteková č. 49, Bratislava, o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 12C 316/2013-34 zo dňa 15. 4. 2014 takto jednohlasne

### rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok a vec sa v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že z výsluchu žalobkyne je zrejmé, že žalobkyňa nemala vôľu odpredať žalovanému svoje veci a hneď na to ich od neho odkúpiť. Takýto postup je nepochybne nelogický. Súd prvého stupňa preto z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o predaji na splátky a nárok žalobkyne možno posúdiť ako nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ustanovenie § 458 Občianskeho zákonníka. Podľa neho totiž, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Prvostupňový súd ďalej poukázal na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorú súd posúdil ako dôvodnú, z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej doby, keďže platby žalobkyne boli realizované najneskôr 11. 8. 2010, objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 12. 8. 2013 a žaloba bola podaná dňa 19. 12. 2013.

Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, ustanovené v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho žalovaný môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať.

Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch a to prípadne aj za cenu straty vynúiteľnosti práva. V danom prípade je zrejmé, že žalobkyňou žalovanému poskytnuté najneskoršie plnenie majúce charakter bezdôvodného obohatenia bolo poukázané dňa 11.8.2010. Právo na vydanie tohto i všetkých predchádzajúcich plnení majúceho charakter bezdôvodného obohatenia, sa premlčalo najneskôr márnym uplynutím trojročnej premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže žalobkyňa si uvedené práva uplatnila na súde žalobou došlou už dňa 19.12.2013, z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Namietala neúplné zistenie skutkového stavu veci a nesprávne posúdenie veci. Odvolateľka poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 9/2012 zo dňa 16. 1. 2013, podľa ktorého kým rešpektovanie princípu „ignoracia iuris non exusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Ďalej v odvolaní odvolateľka poukázala na to, že žalovaný je dlhoročný pôsobiaci subjekt na finančnom trhu s profesionálnym personálnym aparátom poskytujúcim spotrebiteľské úvery, je povinný formulovať obsah svojich zmlúv v súlade s právnymi predpismi. Keďže v danom prípade žalovaný vytvoril zmluvu, ktorá mala za cieľ simulovať iný právny úkon, teda obchádzala zákon, je nutné posúdiť konanie žalovaného v súvislosti s uzatvorením predmetnej zmluvy ako úmyselné bezdôvodné obohatenie. Zároveň predložila rozsudky Krajského súdu Prešov 2Co 9/2012, 3Co 89/2011, 5Co 134/2012 a 7Co 84/2011 a uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica 17Co 301/2011.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie napadnutého rozsudku ani na jeho zmenu.

Odvolací súd sa stotožňuje so správnym konštatovaním prvostupňového súdu v súvislosti s neplatnosťou zmluvy o predaji na splátky a s možnosťou posúdenia nároku žalobkyne na vrátenie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ust. § 458 OZ.

Avšak prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal záverom o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak trojročná objektívna premičacia doba predlžuje na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo.

Je nepochybné, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov.

Prvostupňový súd k tejto otázke nezaujal žiadny názor a odvolací súd nemal ako reagovať na námietku uvedenú v odvolaní zo strany žalobkyne, z akých dôvodov prvostupňový súd neaplikoval na námietku premičania ust. § 107 ods. 2 o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, vzhľadom na skutkové okolnosti danej veci.

V tomto smere je rozsudok prvostupňového súdu nepreskúmateľný a nepreskúmateľným rozhodnutím sa odníma účastníkom konania právo konať pred súdom, čo je dôvodom pre jeho zrušenie podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Za takejto situácie odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. napadnutý rozsudok ako nepreskúmateľný zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu bude sa vysporiadať so vznesenou námietkou premičania vo vzťahu k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu podľa § 107 ods. 2 O.s.p. za situácie, ak súd prvého stupňa dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o predaji na splátky a nárok žalobkyne posúdil ako nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ust. § 458 OZ.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že kým rešpektovanie princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa, bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odpovie požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 16. 1. 2013 sp. zn. 6MCdo 9/2012).

Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že ak prvostupňový súd sa mieni odchyliť od konštantnej aplikačnej praxe Krajského súdu v Prešove, tak toto odchylenie je potrebné aj patričným spôsobom odôvodniť tak, aby rozhodnutie spĺňalo požiadavku upravenú v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a toto rozhodnutie bolo presvedčivým (rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co 9/2012, 3Co 89/2011, 5Co 134/2012, 7Co 84/2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.